

คำนำ

การจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ (Personal Assistances Services) นับเป็นอีกมิติใหม่ของสังคมไทย ที่มุ่งส่งเสริมสิทธิของคนพิการให้เกิดเป็นจริงในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคนพิการสามารถอยู่อย่างมีสิทธิและศักดิ์ศรี เสมอภาคกับบุคคลทั่วไปสามารถดำรงชีวิตอิสระ (Independent living) ด้วยแนวคิดที่มุ่งเน้นคนพิการเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยตนเอง คนพิการต้องได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ใช้ชีวิตในฐานะที่เป็น "พลัง" ของสังคม การมีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนสังคมมีการปรับเจตคติที่ดีต่อคนพิการและเปิดโอกาสให้คนพิการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น **ทางสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ** จึงได้ประสาน**คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** ในการศึกษา **"การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานผู้ช่วยคนพิการ"**

การศึกษาการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานผู้ช่วยคนพิการ แม้ว่าจะเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทยก็ตาม รูปแบบและวิธีการดำเนินการจัดบริการผู้ช่วยคนพิการต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับสังคมไทย โดยคำนึงถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรม และกระแสนโยบายด้านคนพิการ รวมถึงนโยบายรัฐ ซึ่งไม่ว่าระยะต่อไป การจัดบริการผู้ช่วยคนพิการจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดก็ตาม จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน สามารถนำสู่การปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และการทดลองอบรมนำร่องที่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกภาคส่วนเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาในครั้งนี้ ได้นำไปสู่การพัฒนาการจัดทำ **"มาตรฐานการปฏิบัติงานผู้ช่วยคนพิการ"** การจัดทำหลักสูตรกลางเพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเบื้องต้นใน **"หลักสูตรพื้นฐานผู้ช่วยคนพิการ"** ตลอดจนการจัดทำ **"เครื่องมือในการปฏิบัติงานผู้ช่วยคนพิการ"**

การศึกษานี้จะสำเร็จลงมิได้หากปราศจากความร่วมมือของผู้ให้ข้อมูลจาก หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในทุกพื้นที่ กัลยาณมิตรทั้งหลายและกลุ่มผู้ทำงาน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ คนพิการ และครอบครัว ตลอดจนสมาคมศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการประเทศไทย ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการชลบุรี ศรีราชา นนทบุรี บางรักพัฒนา บางกร่าง นครปฐม ปทุมธานี ชัยนาทและลำปาง สมาคมคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย สมาคมบุคคลออทิสซึมไทย สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต มูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ สมาคมสายใยรักครอบครัว สำนักงานองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เครือข่ายครอบครัวเด็กพิการ ศูนย์สิทธิรณรงค์เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูสรวงคนิवास โรงเรียนวัดหนึ่ง สถาบันราชานุกูล ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางและจังหวัดนครราชสีมา พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในพื้นที่ต่างๆ และผู้เชี่ยวชาญความพิการในทุกประเภทความพิการ อ.พวงแก้ว กิจธรรม อ.ดารณี ธนภูมิ อ.วัลย์ลิกา สังข์ทอง คุณกิตติพงษ์ สุทธิ พ.ญ.วัชรา รั้วไพบูลย์ พ.ญ.สมรภัทร์ ชูวานิชวงศ์ อ.ชูศักดิ์ จันทยานนท์ และดร.กุลยา ก่อสุวรรณ ตลอดจนกัลยาณมิตร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่อยู่เบื้องหลังผลงานนี้ทุกท่าน

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ คนพิการอยู่อย่างมีสิทธิและศักดิ์ศรี และสามารถดำรงชีวิตอิสระได้อย่างยั่งยืนในสังคมไทยสืบไป

คณะผู้วิจัย

29 สิงหาคม 2553